

Грађани Ирске ће у петак изаћи на други референдум о Лисабонском уговору, документу који је замишљен да ЕУ начини ефикаснијом.

На претходном референдумском изјашњавању, у јуну прошле године, већина Ираца је ускратила подршку документу из Лисабона.

Сада, уочи другог изјашњавања народа, суноврат ирске привреде, један од најтежих на старом континенту, доминира предреферендумском дебатом.

У центар Даблина су се, у време ручка, сјатиле хиљаде људи из целе Ирске. Главни град је буквално стао. Демонстрира се против смањивања јавне потрошње, тешког неколико милијарди евра, у здравству, образовању и издвајањима за социјалну помоћ.

Већина учесника протеста позива да се и на предстојећем референдуму јасно и гласно каже "НЕ" Лисабонском уговору.

И нико не би требало да сумња да корени гнева окупљених почивају у жалосном стању ирске привреде:

"У свему постоји елемент државног и европског насилништва које се огледа у поруци: 'Ако овог пута не будете гласали за лисабонски уговор, биће још горе', сматра једна становница Даблина.

"Ако не будете гласали ЗА уговор, кажу, све ће бити још горе и црње, неће бити посла а привреда ће отићи Богу на истину. То није исцрпна и разумна расправа већ пре прислањање пиштоља уз слепочницу уз поруку: гласајте за уговор или вам се црно пише", мишљење неких Ираца.

Хорска осуда владе и банкара у Ирској толико је добила на снази да је чак изнедрила и песму за коју учесници кампање против Лисабонског уговора тврде да их је све погодила у жицу.

Песма је, тврди се, посвећена банкарима и влади у Даблину и то баш уочи другог референдума о Лисабонском уговору који би требало да промени начин функционисања Европске уније.

Привреда је постала упоришна тачка кампање за прихватање уговора коју подржавају влада, Европска унија и све водеће ирске странке изузев Шин Фејна.

Стање ирске привреде која је у слободном паду већ скоро две године Ирце чини врло, врло нервозним.

Остин Хјуз, главни економиста ирске банке КБЦ, за ВВС тим поводом каже:

"Економија је у кризи. Влада је смањила издвајања за јавну потрошњу док су порези повећани. Страх је заменио осећање задовољства које је преовлађивало током процвата "келтског тигра" како су често називали Ирску. Будућност привреде је, у таквим околностима, повод за озбиљну забринутост потрошача".

Да би се у Ирској осигурало прихватање Лисабонског уговора леђа је потурио и крупан бизнис. Мајкл Олири, извршни директор највеће европске нискотарифне авиокомпаније Рајанер, убежен је да ће подршка уговору допринети опоравку ирске привреде:

"Наша привреда је тренутно у великим проблемима. Влада је остала без пребијене паре а једино што нашу привреду држи у животу је припадност Ирске евро зоне. То што нисмо потонули можемо само да захвалимо Европској централној банци. То је и разлог што је ирска подршка Лисабонском уговору на референдуму 2. октобра апсолутни императив. Глас "ЗА" је најбржи пут за излазак из економске кризе и наша једина шанса да неке од пола милиона људи који ће до краја године остати без посла поново запослимо", сматра Олири.

Нису, међутим, сви уверени да је то баш тако.

Џејмс Рејнолдс из села Еџворстон, стотињак километара од Даблина, је трећа генерација пољопривредника и цео свој живот је провео гајећи стоку на имању нешто мањем од педесет хектара.

Члан је кампање "Сељаци против Лисабонског уговора". Уверен је да ће га уговор, буде ли прихваћен у постојећем облику, лишити средстава за живот:

"Приход сеоских породица је од прошле године, у просеку, мањи за невероватних двадесет пет одсто. Ја преживљавам јер годишње зарађујем између тринаест и петнаест хиљада евра. Пољопривреда ми је у крви, јер сам трећа генерација сељака. Имање сам наследио од оца и нисам вољан да без борбе дигнем руке од пољопривреде", каже Рејнолдс.

Већина ирских бирача живи изван великих градова и сељаци су значајан део тог бирачког тела.

Бивши председник Европског парламента, Пат Кокс, сада је на челу кампање "Ирска за Европу". Каже да утицај сеоских гласова на овом референдуму никако није за потцењивање:

"Све до 2. октобра на једном тасу ће превлађивати разум који нагони људе на рационалност изјашњавања за Лисабонски уговор, док је на другом тасу срце које људе тера да се љуте на владу".

На улицама Даблина мишљења о исходу референдума су и даље дубоко подељена. Присталице Лисабонског уговора страхују да би незадовољни грађани могли да референдум искористе како би казнили владу за неумешност у савлађивању кризе. Заступници референдумског НЕ тврде да расположење јавног мњења дува у њихова

једра.

(BBC)